

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL INSULAR DE MENORCA

3599

Acord del Ple del Consell Insular de Menorca de 18 de març de 2024, relatiu a l'aprovació de la primera revisió del Pla de mesures antifrau per a la gestió de projectes i actuacions que reben finançament europeu dels fons «Next Generations EU» i de la declaració institucional del Consell Insular de Menorca d'assumpció del compromís contra el frau (exp. 03144-2024-000004)

El Ple del Consell Insular de Menorca en sessió de caràcter ordinari de 18 de març de 2024, adoptà, entre d'altres, els acords següents:

Primer. Aprovar la primera revisió del Pla de Mesures Antifrau com a conjunt d'eines obligades de prevenció i lluita contra el frau, els conflictes d'interès i la corrupció, dins la gestió de qualsevol projecte, actuació o inversió que tenguí finançament total o parcial a càrrec dels fons europeus Next Generation EU, que es transcriu en annex.

Segon. Publicar l'acord i el Pla annex al BOIB, a la web, al portal de transparència i al tauler d'anuncis del Consell Insular de Menorca.

Tercer. Comunicar aquesta modificació als diferents ajuntaments que van notificar l'adhesió al pla existent i a totes les parts interessades.

Maó, 16 d'abril de 2024

Per delegació del president,

La secretària

Rosa Salord Olèo

(DP 129/2023, de 27 de juliol)

(Boib núm. 106, de 29 de juliol de 2023)

ANNEX

PRIMERA REVISIÓ DEL PLA DE MESURES ANTIFRAU DEL CONSELL INSULAR DE MENORCA PER A LA GESTIÓ DE FONDS EUROPEUS NEXT GENERATION NG - EU – PLA DEL GOVERN D'ESPANYA «ESPAÑA PUEDE» EN EL MARC DEL PLA DE RECUPERACIÓ, TRANSFORMACIÓ I RESILIÈNCIA.

CONTINGUT

1.- NORMATIVA D'APLICACIÓ.

2.- CONTEXT

3.- CONCEPTES I DEFINICIONS

4.- SITUACIÓ ACTUAL DEL RISC DE FRAU

5.- ÀMBIT OBJECTIU DEL PLA

7.- ÒRGAN/S RESPONSABLE/S

8.- MESURES PER AFRONTAR CONFLICTES D'INTERESSOS

A) PREVENCIÓ

B) CORRECCIÓ.

9.- MESURES PER PREVENIR, DETECTAR I CORREGIR EL FRAU I LA CORRUPCIÓ: EL CICLE ANTIFRAU

A) PREVENCIÓ

- B) DETECCIÓ.
- C) CORRECCIÓ.
- D) PERSECUCIÓ.

10.- SEGUIMENT I CONTROL PERIÒDIC DEL PLA

11. ANNEXES

- Annex 1. Mapa de riscos amb indicadors de frau («banderes vermelles»)
- Annex 2. Codi de bon govern.
- Annex 3. Declaració d'adhesió al codi de bon govern del Consell Insular de Menorca.
- Annex 4. Declaració institucional del Consell Insular de Menorca de compromís de lluita contra el frau
- Annex 5. Codi de conducta de treballadors i treballadores públics.
- Annex 6. Declaració d'absència de conflictes d'interessos (DACI).
- Annex 7. Test conflicte d'interès, prevenció del frau i la corrupció.
- Annex 8. Prevaluació del Risc de Fraus.
- Annex 9. Avaluació risc de frau primer any d'implementació (Febrer 2023).

1.- NORMATIVA D'APLICACIÓ.

L'article 22 del Reglament (UE) 241/2021 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, i en virtut seu, l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, imposen a Espanya, en relació amb la protecció dels interessos financers de la UE i com a beneficiària dels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR), l'obligació que tota entitat, decisora o executora, que participi en l'execució de les mesures del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR) disposi d'un «**Pla de mesures antifrau**». Els objectius que cobreix aquest Pla, consisteixen a garantir que, en els àmbits d'actuació respectius, els fons s'utilitzin de conformitat amb les normes aplicables i, en particular, que hi hagi una prevenció adequada, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

Entre la normativa aplicable a aquest Pla antifrau cal destacar la següent:

1.1. - Normativa Europea

- Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell de 12 de febrer del 2021 pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència i la resta de normativa que el desenvolupi
- Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, del 18 de juliol del 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE). DOUE de 30 de juliol de 2018, núm. 193.
- Directiva (UE) 2017/1371, del Parlament europeu i del Consell de 5 de juliol del 2017, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió a través del Dret penal (Directiva PIF). DOUE de 28 de juliol de 2017, núm. 198.

1.2. - Normativa interna

- Reial Decret Legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic.
- Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.
- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, i la normativa en desenvolupament.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions, i la normativa en desenvolupament.
- Llei 19/2013, de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern.
- Llei 53/1984, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques
- Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració pública per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència esmentat
- Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Ordre HFP/1031/2021, de 29 de setembre, per la qual s'estableix el procediment i el format de la informació a proporcionar per les Entitats del Sector Públic Estatal, Autònom i Local per al seguiment del compliment de fites i objectius i d'execució pressupostària i comptable de les mesures dels components del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtic del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Instrucció de 23 de desembre de 2021 de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat sobre aspectes a incorporar als expedients i als plec rectors dels contractes que es financessin amb fons procedents del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Decret 14/2016, d'11 de març, pel qual s'aprova el text consolidat del Decret sobre contractació de la Comunitat Autònoma de les

Illes Balears

- Decret 81/2002, de 7 de juny, pel qual s'adapta el règim jurídic, pressupostari i financer del contracte administratiu d'obra sota la modalitat d'abonament total del preu a l'organització de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears
- Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears
- Llei 4/2011, de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears
- BOIB Núm 17/2022 de 01/02/2022 - Número d'edicta: 658 – Consell de Govern «Acord del Consell de Govern de 31 de gener de 2022 pel qual es manifesta el compromís del Govern de les Illes Balears de lluita contra el frau i s'aprova el Pla de Mesures Antifrau, en l'àmbit d'execució dels fons del Mecanisme de Recuperació i Resiliència – Next Generation EU en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència»

1.3. - Altres documents que han servit per a l'elaboració del Pla Antifrau:

a) Avaluació del risc de frau i mesures efectives i proporcionades contra el frau (DG REGIO) EGESIF_14-0021-00; 16/06/2014 (Guidance Note on fraud risk assessment for 2014-2020). Guia desenvolupada en aplicació de l'article 125.4 c) del Reglament (UE) 1303/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, pel qual s'estableixen disposicions comunes relatives al Fons Europeu de Desenvolupament Regional, al Fons Social Europeu, al Fons de Cohesió, al Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural i al Fons Europeu Marítim i de la Pesca, i pel qual s'estableixen disposicions generals relatives al Fons Europeu de Desenvolupament Regional, al Fons Social Europeu, al Fons de Cohesió i al Fons Europeu Marítim i de la Pesca, i es deroga el Reglament (CE) 1083/2006 del Consell.

https://ec.europa.eu/regional_policy/es/information/publications/guidelines/2014/fraud-risk-assessment-and-effective-and-proportionate-anti-fra

b) Comunicació de la Comissió (2021/C 121/01) - Orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos d'acord amb el Reglament Financer.

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409\(01\)&from=ES](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409(01)&from=ES)

c) OLAF Compendium of Anonymised Cases – Structural Actions (Recopilació de casos anònims: accions estructurals).

<https://www.ciencia.gob.es/dam/jcr:16c8a28f-c46f-4bbb-acfb-7ece129d5666/Compendio-casos-anonimos.pdf>

d) OLAF practical guide on conflict of interest (guia pràctica sobre el conflicte d'interessos).

https://www.ciencia.gob.es/dam/jcr:08ca4cd0-6c26-4591-afb6-29f8edd46670/Comision-Europea-guia_conflictos.pdf

e) OLAF practical guide on forged documents (guia pràctica sobre la falsificació de documents).

<https://www.ciencia.gob.es/dam/jcr:1c59380a-b968-4695-8c9d-5062b8c49ef3/Comision-Europea-guia-documentos.pdf>

f) Comunicació 1/2017, de 6 d'abril, del Servei Nacional de Coordinació Antifrau, sobre la manera com poden procedir les persones que tinguin coneixement de fets que puguin ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançats totalment o parcialment amb càrrec a fons procedents de la Unió Europea.

<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-es/snca/Documents/ComunicacionSNCA06-04-2017Canaldenuncias.pdf>

2.-CONTEXT

D'acord amb el que disposa l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, aquest Pla antifrau ha tingut en compte els requeriments mínims recollits al article 6, apartat 5, i així:

1. Ha estat aprovat pel Ple del Consell Insular de Menorca, en dia 14 de febrer de 2022, com a representant de l'entitat decisora o executora, en un termini inferior a noranta (90) dies des del moment en què es va tenir coneixement de la participació en l'execució de fons procedents del PRTR.
2. Estructura les mesures antifrau de manera proporcionada i al voltant dels quatre elements clau de l'anomenat «cicle antifrau»: **prevenció, detecció, correcció i persecució.**
3. Preveu la realització d'una avaluació del risc, impacte i probabilitat del risc de frau en els processos clau de l'execució dels fons que se li han adjudicat, així com la revisió anual i, en tot cas, en el moment en el que es detecti qualsevol cas de frau o l'existència de canvis significatius en els procediments elegits o en el personal.
4. Defineix mesures preventives adequades i proporcionades, ajustades a les situacions concretes, per reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable.
5. Preveu l'existència de mesures de detecció ajustades als senyals d'alerta i defineix el procediment per aplicar-les efectivament.
6. Defineix les mesures correctives pertinents per al supòsit de sospites de casos de frau, amb mecanismes clars de comunicació.

7. Estableix processos adequats per al seguiment dels casos sospitosos de frau i la recuperació corresponent dels Fons de la UE que s'haguessin pogut gastar fraudulentament.
8. Defineix mecanismes de seguiment per revisar els processos, els procediments i els controls relacionats amb el frau efectiu o potencial, que es transmeten a la revisió de l'avaluació del risc de frau.
9. Específicament, defineix procediments per a la prevenció, detecció i correcció de situacions de conflictes d'interès d'acord amb allò establert als apartats 1 i 2 de l'art. 61 del Reglament Financer de la UE (2018/1046 de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió). En particular, conté:

- a) Una Declaració d'Absència de Conflicte d'Interessos (DACI) subscripta pels qui participen en els procediments d'execució del PRTR. (Annexe 6)
- b) El compromís de comunicar al superior jeràrquic l'existència de qualsevol potencial conflicte d'interessos que pogués existir.
- c) El compromís d'adoptar per aquest òrgan, la decisió que, en cada cas, correspongui.

Les mesures de prevenció, detecció i correcció han estat determinades en concret, per aquesta Entitat Local, atenent les seves característiques específiques, garantint en tot cas la protecció adequada dels interessos de la Unió i atenent-se estrictament al que estableix la normativa europea i espanyola i als pronunciaments que, en relació amb la protecció dels interessos financers de la UE, hagin realitzat o puguin fer les seves institucions.

Aquestes mesures i l'acord institucional es troben publicats en el Portal web de la institució, departament de presidència a l'apartat relatiu a Fons Europeus i al portal de Transparència.

3.- CONCEPTES I DEFINICIONS

Atenent les definicions de frau, corrupció i conflicte d'interessos contingudes a la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (Directiva PIF), i al Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE) i recollides a l'Annex III.C de l'Ordre HPF/ 1030/2021, s'adopten com a tals, les definicions següents:

3.1. CONFLICTE D'INTERESSOS.

a) Concepte:

S'entén que hi ha aquest conflicte, de conformitat amb l'article 61 Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer) «quan els agents financers i altres persones que participen en l'execució del pressupost tant de forma directa, indirecta o compartida, com en la gestió. Inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control. No es vegi compromès l'exercici imparcial i l'objectiu de funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal». Correspon a les autoritats nacionals, de qualsevol nivell, evitar i/o gestionar els conflictes d'interessos potencials.

En conseqüència, aquest conflicte d'interessos:

- És aplicable a totes les partides administratives i operatives i a tots els mètodes de gestió.
- Cobreix qualsevol interès personal, directe o indirecte.
- Reclama l'actuació davant de qualsevol situació que es percep com un conflicte d'interessos potencial.

b) Actors implicats en els possibles conflictes d'interessos:

- Els empleats públics a qui s'encomanen les tasques de gestió, control i pagament, així com els altres agents en què es deleguin alguna/es d'aquesta/es funció/ns.
- Els beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb els fons del MRR, que puguin actuar a favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos .

c) Classificació dels possibles conflictes d'interessos:

S'han tingut en compte els següents:

- Conflicte d'interessos aparent: quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari poden comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, encara que finalment no es trobi un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de aquesta persona (o una repercussió en aquests aspectes).

- **Conflicte d'interessos potencial:** quan un empleat públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa que podrien ocasionar un conflicte d'interessos en cas que haguessin d'assumir determinades responsabilitats oficials en un futur.
- **Conflicte d'interessos real:** hi ha un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en què l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'exercici dels deures i les responsabilitats oficials.

3.2. FRAU I CORRUPCIÓ.

La Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (d'ara endavant, Directiva PIF) estableix que els estats membres adoptaran les mesures necessàries per garantir que el frau que afecti els interessos financers de la Unió constitueixi una infracció penal quan es cometin intencionadament, concretant un règim sancionador a l'article 7. En compliment de tal previsió, aquesta Directiva ha estat transposada a l'ordenament jurídic espanyol mitjançant la Llei Orgànica 1/2019, de 20 de febrer, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal per transposar Directives de la Unió Europea en els àmbits financers i de terrorisme, i abordar qüestions de caràcter internacional.

D'acord amb l'article 3.2.b) de la Directiva (UE) 2017/1371, -PIF-) la definició de frau en matèria de despeses relacionades amb els contractes públics, al menys quan es cometin amb l'ànim de lucre il·legítim per l'autor o una altra persona, causant una pèrdua per als interessos financers de la Unió, consisteix en qualsevol acció o omissió intencionada, relativa:

- A la utilització o a la presentació de declaracions o de documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons procedents del pressupost general de les comunitats europees o dels pressupostos administrats per les comunitats europees o pel seu compte.
- A l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació que tingui el mateix efecte.
- Al desviament d'aquests mateixos fons amb finalitats diferents d'aquells per als quals van ser concedits al principi.

Ara bé, pot ser que l'existència d'una irregularitat no sempre impliqui la possible existència de frau; la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau, element que no cal que es doni perquè hi hagi irregularitat.

L'article 1.2 del Reglament (CE, Euratom) núm. 2988/95 del Consell, de 18 de desembre de 1995, relatiu a la protecció dels interessos financers de les comunitats europees, estableix que «constituirà irregularitat tota infracció d'una disposició del dret comunitari corresponent a una acció o omissió d'un agent econòmic que tingui o tindria per efecte perjudicar el pressupost general de les comunitats o els pressupostos administrats per aquestes, ja sigui mitjançant la disminució o la supressió d'ingressos procedents de recursos propis percebuts directament per compte de les Comunitats, o bé mitjançant una despesa indeguda».

4.- SITUACIÓ I AVALUACIÓ DEL RISC DE FRAU

El Consell insular de Menorca, per donar compliment a l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, va realitzar una primera avaluació del risc de frau en la que es va concloure que la situació actual del risc de frau del Consell Insular de Menorca és molt baixa, tal com s'exposa als informes emesos al respecte i que s'adjunten a l'annex 8 i 9, que fa referència a que no s'ha detectat cap cas de frau ni conflicte d'interès en la gestió dels diferents fons europeus.

Després de l'aprovació d'aquest Pla de Mesures Antifrau es realitzarà l'autoavaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de execució de les mesures gestionades del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

L'avaluació de risc es revisarà de forma periòdica, biennalment o anualment, segons el risc de frau i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal, amb l'objectiu de reduir el risc residual a un nivell acceptable.

L'eina bàsica que s'emprarà per a l'avaluació del risc i que caldrà emplenar és el model tipus/bàsic de test de conflicte d'interès, prevenció del frau i la corrupció que s'adjunta com a Annex 7, complementat amb les mesures descrites als apartats 8 i 9.

5.- ÀMBIT OBJECTIU DEL PLA

L'objectiu bàsic d'aquest Pla de mesures antifrau en la gestió de fons europeus és permetre al Consell Insular de Menorca garantir que els fons corresponents al PRTR que gestioni i executi, s'utilitzin de conformitat amb les normes aplicables a la prevenció, la detecció i correcció del frau, corrupció i conflictes d'interessos. Per això es documenta una estratègia dirigida a assolir un model d'organització que integra els principis de responsabilitat, transparència, optimització de recursos, compliment, integritat i gestió per objectius, així com el seguiment i el control.

6.- ÀMBIT SUBJECTIU D'APLICACIÓ.

Les mesures d'aquest Pla Antifrau s'aplicaran al Consell Insular de Menorca i a les seves entitats instrumentals i dependents, implicades en la gestió de diners públics i, en concret, a totes aquelles que tinguin algun tipus de relació amb el disseny, la gestió, l'elaboració o l'execució

dels projectes que comptin amb finançament del PRTR.

Per això s'identifiquen les responsabilitats en aquesta matèria de cada àrea de l'organització i s'estableix un mapa de processos i riscos, identificant les mesures de prevenció a adoptar.

Tanmateix, també serà aplicable a qualsevol altre agent implicat en l'execució del PRTR, així com als adjudicataris, empreses privades, contractistes i subcontractistes i beneficiaris d'ajudes. Per tant, aquest pla de mesures serà aplicable a qualsevol òrgan i el seu personal si intervé, d'alguna manera, en la gestió de fons provinents del MRR.

7.- ÒRGAN/S RESPONSABLE/S

Per garantir l'adequada aplicació d'aquest Pla es creen els següents òrgans, encarregats d'examinar les denúncies i proposar les mesures que siguin procedents.

El Pla realitza una atribució general de comeses a tots els nivells de l'organització municipal i determina els òrgans amb atribucions específiques en matèria d'integritat i de prevenció de riscos;

Comissió Antifrau del Consell Insular de Menorca

Com a òrgan de seguiment i garantia del compliment d'aquest Pla, la seva composició i funcions són les següents:

- Composició:

La Comissió antifrau estarà composta com a mínim pels següents membres:

- El responsable de la direcció insular que tingui encomanada la gestió de fons europeus Next Generation (EU).
- Secretaria general o persona en qui aquesta delegui.
- Intervenció o persona en qui aquesta delegui.
- Una Persona tècnica adscrita a la direcció insular que tingui encomanada la gestió de fons europeus Next Generation (EU).
- Un assessor jurídic.

En tot cas, dins de les possibilitats existents, la Comissió vetllarà per l'acompliment de la igualtat entre homes i dones dins d'aquest òrgan tal com ho estableix la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

- Funcions:

- Realització de l'autoavaluació d'incidència de frau a la institució.
- Posada en marxa, publicitar i gestionar la bústia de denúncies.
- Elaboració del pla de formació.
- Elevació al Ple de la declaració institucional... i publicació a la web.
- Recepció i estudi de les possibles denúncies rebudes.
- Resolució dels expedients informatius incoats i, en cas de que no procedeixi el seu arxiu, elevació al superior jeràrquic corresponent.
- Adopció de les mesures de correcció i, si escau, persecució.
- Si escau, elaborar un manual de procediments.
- Elaboració de la Memòria Anual comprensiva de les activitats realitzades per la Comissió en l'àmbit de les seves competències.
- Altres.

Les actuacions de la Comissió Antifrau es regiran pels principis de legalitat, integritat, independència, objectivitat, imparcialitat, confidencialitat, presumpció d'innocència i rendició de comptes.

Cada departament o direcció insular que gestioni Fons Europeus Next Generation formularà una proposta de designació d'una persona responsable, en el pla operatiu, de la integritat i la prevenció dels riscos de frau a l'àmbit de l'àrea o Regidoria.

La persona responsable de la integritat i la prevenció dels riscos de frau té, entre les seves funcions i responsabilitats, les següents:

- Formalitzar i/o informar sobre les propostes d'actualització del Pla.
- Impulsar, coordinar i fer materialment les autoavaluacions de risc de frau, corrupció i conflicte d'interès dels projectes finançats amb Fons Europeus Next Generation EU.
- Promoure l'execució de les mesures previstes al Pla.
- Identificar mesures correctives a aplicar i valorar-ne el grau d'urgència.
- Informar a les persones del seu departament/direcció sobre els mecanismes disponibles per l'entitat en cas d'haver de realitzar alguna denúncia.

- Traslladar informació a òrgans superiors esmentats anteriorment.

8.- MESURES PER AFRONTAR CONFLICTES D'INTERESSOS

8.A) PREVENCIÓ

Entre les mesures establertes per l'Entitat local per prevenir l'existència de conflictes d'interessos hi ha les següents:

1.- Comunicació i informació al personal sobre les diferents modalitats de conflicte d'interès i de les maneres d'evitar-ho.

1. Aprovació del Pla Antifrau
2. Sessió de presentació del Pla pels càrrecs polítics, funcionaris i treballadors del Consell Insular de Menorca (o de l'administració que empri el Pla).
3. Creació d'una bústia de suggeriments o de denúncies.
4. Mantenir un enllaç del Pla Antifrau; a la pàgina web i seu electrònica del CIM (a l'apartat de Fons Europeus, a la web de Fons Europeus i al Portal de transparència)

2.- Emplenament d'una declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) als intervinents en els procediments corresponents, signada pel responsable de l'òrgan de contractació, el personal que redacti els documents de licitació/bases i/o convocatòries, els experts que avaluin les sol·licituds/ofertes/propostes corresponents, els membres dels comitès d'avaluació de sol·licituds/ofertes/propostes i altres òrgans col·legiats que poguessin intervenir en els procediments de contractació. En aquest darrer cas aquesta declaració es realitzarà a l'inici de la corresponent reunió -per tots els intervinents a la mateixa- i es reflectirà a l'Acta.

Aquest emplenament de la DACI s'estendrà també, a més dels beneficiaris de l'ajut corresponent, als contractistes, subcontractistes i resta de persones obligades.

El model de DACI que promou aquest Pla antifrau s'adjunta en l'annex 6.

3.- Comprovació aleatòria de l'absència de conflicte d'interès i doble finançament mitjançant la consulta de la informació facilitada a través de bases de dades dels registres mercantils, bases de dades d'organismes nacionals i de la UE, expedients dels empleats (tenint en compte les normes de protecció de dades) o mitjançant la utilització d'eines de prospecció de dades (data mining) o de puntuació de riscos (ARACHNE).

4.- Aplicació estricta de la normativa interna (normativa estatal, autonòmica o local corresponent), en particular, l'article 53 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei del Estatut Bàsic de l'Empleat Públic relatiu als Principis ètics, l'article 23 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, relatiu a l'abstenció i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

8.B) DETECCIÓ

1. Es realitzarà un seguiment dels expedients on es buscarà que les DACI hagin estat firmades i incorporades per tots els agents presents al procés de contractació. En cas que es sospiti alguna anomalia en el procediment, també es procedirà a la seva comprovació mitjançant les diferents bases de dades a les que té accés el Consell Insular de Menorca.
2. Es revisarà freqüentment les bústies de denúncies internes i externes per veure si hi ha alguna tipologia de denúncia que calgui de l'actuació de la comissió Antifrau per tal de poder donar-lis resposta i fer un seguiment de les mateixes.
3. Es revisarà, estudiarà i actualitzarà el llistat de banderes vermelles que consta en aquest document com annex 1 per tal de detectar, el més aviat possible, qualsevol conflicte d'interès o risc de frau que es doni en els diferents procediments de contractació.
4. Es revisarà que en aquells expedients de contractacions i subvencions que es tramitin, per a l'execució d'actuacions finançades amb fons del PRTR, consti tota la documentació emplenada amb les possibles banderes vermelles que poden succeir i que resultin d'aplicació al procediment en qüestió.

8.C) CORRECCIÓ.

Com a mesures per abordar els possibles conflictes d'interessos detectats, es recullen les següents:

1. Comunicació de la situació que pot suposar l'existència d'un conflicte d'interès perquè el superior jeràrquic confirmi per escrit si considera que existeix. Si així es determina, la persona cessarà tota activitat relacionada amb aquest assumpte i adoptarà qualsevol altra mesura addicional que correspongui de conformitat amb el dret aplicable.

Aquesta comunicació es pot practicar directament al superior jeràrquic, a la Comissió Antifrau del Consell Insular de Menorca o adreçar-la a

la Bústia de suggeriments o denúncies.

2. Aplicació estricta de la normativa interna (estatal, autonòmica o local corresponent), en particular, del 24 de la Llei 40/2015, de 1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, relatiu a la Recusació i la Llei 19/ 2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

9.- MESURES PER PREVENIR, DETECTAR I CORREGIR EL FRAU I LA CORRUPCIÓ: EL CICLE ANTIFRAU

L'article 22 del Reglament del MRR obliga als estats membres a adoptar les mesures oportunes per prevenir, detectar i corregir el frau i la corrupció i exercitar accions legals per recuperar els fons que poguessin haver estat objecte d'apropiació indeguda. Per tant, les entitats que participen en l'execució d'actuacions del PRTR han d'aplicar les mesures proporcionades contra el frau, estructurades al voltant dels quatre elements clau del cicle antifrau: prevenció, detecció, correcció i persecució.

En conseqüència, aquest Pla proposa les mesures següents:

A) DE PREVENCIÓ, és a dir, dirigides a reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable.

1.- Desenvolupar una cultura ètica.

Mitjançant una declaració institucional es deixa constància del foment de valors com ara la integritat, l'objectivitat, la rendició de comptes i l'honoradesa. Aquesta es converteix en un codi de conducta que es fa arribar a tots els membres de l'organització i també als ciutadans. Entre les actuacions que s'inclouen en aquest apartat també hi ha la creació d'una Bústia de denúncies oberta a qualsevol interessat.

2. Formació i conscienciació.

Es posaan en marxa accions formatives per a tots els nivells jeràrquics, que inclouran reunions, seminaris, grups de treball, etc. que fomentin l'adquisició i la transferència de coneixements. Se centraran en la identificació i l'avaluació dels riscos, l'establiment de controls específics, l'actuació en cas de detecció de frau, la identificació de casos pràctics de referència, etc.

3. Implicació de les autoritats de l'organització.

Aquestes manifesten, mitjançant la Declaració que acompanya aquest Pla antifrau, el seu compromís ferm contra el frau i la tolerància zero davant el mateix.

Aquestes autoritats desenvoluparan un plantejament proactiu, estructurat, específic i eficaç en la presa de decisions per gestionar el risc de frau.

(Veure Annex 4)

4. Repartiment segregat de funcions i responsabilitats en les actuacions de gestió, control i pagament, evidenciant-se aquesta separació de forma clara, de manera que es deixarà constància al mapa d'avaluació de riscos.

5. Mecanismes adequats d'avaluació del risc per a totes les mesures gestionades, deixant-ne evidència, a la recerca de les parts del procés més susceptibles de patir frau, i controlar-les especialment, sobre la base següent: Elaboració d'un mapa de riscos (Annex 1) en què s'identificaran:

- Les activitats que són més susceptibles del frau, com poden ser aquelles amb alta intensitat de risc com ara; ofertes de contractació amb alt pressupost, molts requisits a justificar pel sol·licitant, controls d'ofertes complexes, etc.
- Els conflictes d'interessos possibles.
- Els resultats de feines prèvies d'auditories internes.
- Els resultats d'auditories de la Comissió Europea o del Tribunal de Comptes Europeu, si escau.
- Els casos de frau detectats amb anterioritat dins de l'entitat insular.

6. Sistema de control intern eficaç, adequadament dissenyat i gestionat, amb controls que se centren a pal·liar amb eficàcia els riscos que s'identifiquin i els responsables directes d'aquests.

7. Anàlisi de dades. Dins dels límits relatius a la protecció de dades, es creuran dades amb altres organismes públics o privats del sector que permetin detectar possibles situacions d'alt risc.

B) DETECCIÓ.

Entenent que les mesures de prevenció no són suficients per proporcionar una protecció completa contra el frau s'escullen determinats sistemes per detectar a temps els comportaments fraudulents que poguessin escapar-se de la prevenció.

Les eines de detecció del frau inclouran:

1. L'ús de bases de dades com la Base Nacional de Dades de Subvencions (BNDS), eines de prospecció de dades (data mining) o de puntuació de riscos (ARACHNE) per a la detecció de doble finançament.
2. El desenvolupament d'indicadors de frau (banderes vermelles) i de comunicació dels mateixos al personal en posició de detectar-los (els documents de l'OLAF esmentats més endavant són útils per definir-los) per als convenis, subvencions i contractacions.
3. L'establiment d'una bústia de denúncies, dins la plana web institucional, que faciliti la informació d'aquestes males praxis i la confidencialitat de l'informant.
4. L'establiment d'un mecanisme intern de comunicació, segur i confidencial, d'algunes d'aquestes males pràctiques.

C) CORRECCIÓ.

La detecció de possible frau, o la seva sospita fundada, comportarà per part de la Comissió antifrau les actuacions següents:

1. L'emissió d'un informe recomanant la immediata suspensió del procediment,
2. La notificació de tal circumstància en el termini més breu possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions, perquè ordenin la suspensió immediata del procediment i prenguin les mesures que trobin necessàries.
3. La revisió de tots aquells projectes que hi hagin pogut estar exposats al possible frau.
4. L'avaluació de la incidència del frau i la seva qualificació com a sistèmic o puntual, d'acord amb els resultats obtinguts de l'anàlisi.
5. La retirada dels projectes o la part dels projectes afectats pel frau i finançats o a finançar pel MRR.
6. El retorn, per part dels responsables, dels fons de la Unió Europea gastats fraudulentament.

D) PERSECUCIÓ.

Com més aviat millor la Comissió antifrau procedirà a:

- Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decidora o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions. Cas en què serà aquesta la que se'ls comunicarà a l'entitat decidora, i qui comunicarà l'assumpte a l'Autoritat Responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna de cara al seu seguiment i comunicació a l'Autoritat de Control.
- Denunciar, si fos el cas, els fets punibles a les autoritats públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau –SNCA) i per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude.
- Iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.
- Denunciar els fets davant la fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns.

10.- SEGUIMENT I CONTROL PERIÒDIC DEL PLA

El Consell Insular de Menorca assumeix el compromís d'implantar, en un termini breu, un sistema d'informació adequat per facilitar el seguiment de les mesures del pla i també dur a terme les responsabilitats de prevenció, detecció i control dels actes contra la integritat, actes de frau o de corrupció.

Així mateix, s'habilitaran canals de comunicació interna i externa perquè el personal emprat informi dels riscos percebuts en la gestió, així com les activitats inadequades o dels casos d'infraccions.

1.- SUPERVISIÓ

Es realitzarà un control periòdic, per part de la Comissió Antifrau, amb l'objectiu de verificar el compliment de les regles del pla i els seus efectes pràctics.

El seguiment anual del pla es basarà en l'anàlisi de les respostes dels diferents departaments i serveis gestors, a través de formularis i accions específiques, preparades a aquest efecte.

El procés de seguiment garantirà que s'apliquen els mecanismes de control adequats per a les activitats de l'organització i que els

procediments són seguits a tots els nivells. Més enllà de la periodicitat de les revisions i actualitzacions abans assenyalades, els responsables de les diferents unitats informaran el màxim òrgan de direcció quan sorgeixin riscos elevats o nous que calgui prevenir.

Finalment s'elaborarà un informe en el primer trimestre de l'any natural sobre el compliment de les mesures previstes al pla. Aquest informe s'eleva al màxim òrgan de direcció de cada departament beneficiari.

2.- REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLA

Aquest pla és un instrument dinàmic que evoluciona segons avancen les actuacions finançades pel PRTR. Per aquest motiu, és necessari que estigui en contínua revisió tenint en compte les accions contra el frau i a les mesures que s'han d'aplicar per aconseguir una major eficàcia d'aquestes.

L'informe anual d'execució del pla, així com la detecció d'incompliments o casos de frau o corrupció, indicaran la necessitat de la seva actualització, en funció del seguiment realitzat, i poden comportar la revisió del pla sempre que sigui necessari, tenint en compte les avaluacions previstes a l'apartat anterior.

S'avaluarà el compliment de les mesures del pla (per part de la persona responsable de la integritat institucional i la prevenció de riscos de frau) i es proposarà, si escau, la revisió i adaptació a la realitat de l'òrgan de control a través de millores que garanteixin la transparència i minimitzin els riscos.

3.- COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

Es desenvoluparan i implantaran processos per gestionar la informació que afavoreixin la participació i la implicació de tot el personal.

També s'habilitarà una bústia de correu que permeti que tot el personal de la institució pugui comunicar, a més de la informació rellevant en matèria d'integritat institucional, una altra sèrie de qüestions sobre riscos de gestió i aportar-les propostes de millora que consideri oportunes. Les propostes presentades seran analitzades per l'òrgan supervisor del pla.

Les mesures que cal adoptar en matèria d'informació i comunicació seran les següents:

- Autoavaluacions internes pels membres responsables de l'òrgan habilitat per a la prevenció i detecció del frau en els processos.
- Revisions periòdiques dels mapes de risc.
- Elaboració d'un informe anual de seguiment de les mesures implantades.
- Orientació dels controls financers/auditories als processos de risc identificats en els plans.
- Rendició al control extern de les avaluacions dels òrgans de control propis i independents.
- Establiment d'un procediment perquè els servidors públics informin dels resultats de les autoavaluacions.
- Establiment d'un procediment/protocol amb les mesures de resposta davant de situacions de corrupció o frau detectades.

ANNEXS

ANNEX 1

Mapa de riscos amb indicadors de frau («banderes vermelles»)

L'elaboració del mapa de riscos és una de les mesures de prevenció que es proposa i que es completa amb les mesures de detecció vinculades als indicadors o les banderes vermelles.

Al final s'incorpora una mostra d'aquestes possibles "banderes vermelles".

Parteix d'una autoavaluació que identifica els riscos específics, el seu impacte i la probabilitat que ocorrin tenint en compte els controls que hi ha al Consell Insular de Menorca i, si aquests no fossin suficients per considerar que el nivell de risc és acceptable, proposa controls o mesures addicionals. Serà revisat de manera periòdica.

En totes les activitats cal tenir en compte les següents referències:

Òrgan responsable del seguiment:	
Persona directament responsable del control:	
Controls existents:	
¿Es documenta el control?	
¿Quin grau de confiança ofereix el control?	
Pròxim control previst:	

1.- EN MATÈRIA DE CONTRACTACIÓ

Risc	Impacte/ gravetat	Probabilitat
1.- Risc de conflictes d'interessos		
2.- Risc de limitació de concurrència		
3.- Risc d'afavorir determinats licitadors		
4.- Risc de manca d'objectivitat en la valoració de les ofertes		
5.- Risc de tenir en compte només aspectes econòmics		
6.- Risc de rebre i/o pagar prestacions que no s'ajusten a les condicions estipulades al contracte		
7.- Risc d'incórrer en falsedat documental		
8.- Risc de no exigir responsabilitats per incompliments contractuals		
Altres...		

2.- EN MATÈRIA DE SUBVENCIONS

Risc	Impacte	Gravetat
Risc de limitació de concurrència		
Risc de tracte discriminatori en la selecció dels beneficiaris		
Risc de conflicte d'interessos		
Risc d'ocupació dels fons a finalitats diferents de les establertes		
Risc de doble finançament		
Risc de falsedat documental		
Risc d'incomplir les obligacions de comunicació i informació		
Risc de no complir els requisits d'inspecció, seguiment i control .		

3.- EN MATÈRIA DE CONVENIS.

Risc	Impacte/ gravetat	Probabilitat
Risc d'eludir el procediment de contractació mitjançant la signatura de convenis.		
Risc de tracte discriminatori en la selecció dels beneficiaris		
Risc de conflicte d'interessos		
Risc d'ocupació dels fons a finalitats diferents de les establertes		
Risc de doble finançament		
Risc de falsedat documental		
Risc d'incomplir les obligacions de comunicació i informació		
Risc de no complir els requisits d'inspecció, seguiment i control .		

4. EN MATÈRIA DE GESTIÓ ECONÒMICA I PATRIMONIAL

Risc	Impacte/ gravetat	Probabilitat
Risc de no aplicar de manera adequada la supervisió a les funcions de comptabilitat, recaptació i control.		
Risc d'incomplir els plans economicofinancers		
Risc de no controlar la veracitat de les dades que se sol·liciten a les externes.		
Risc de no atendre els informes tècnics o jurídics emesos pels responsables de les àrees a què pertanyen els projectes		
Risc de realitzar objeccions suspensives sense justificació adequada		
Risc de paralització de la contractació i l'execució dels fons sense justificació adequada		
Risc d'incomplir les obligacions de comunicació i informació		
Risc de no posar a disposició dels responsables de la contractació de manuals de processos que facilitin la tramitació dels contractes i la seva posterior supervisió i control		
Risc d'utilitzar de manera abusiva les bestretes de caixa fixa o pagaments a justificar		
Risc de no portar una comptabilitat separada dels projectes finançats amb els fons europeus		
Risc de no complir els requisits de tramitació dels fons com la retenció del pressupost corresponent per al pagament de l'IVA.		
Risc d'incomplir el període de pagament a incomplidors		
Risc d'incomplir la prelocació de pagaments del CIME		

5. EN MATÈRIA D'ENCOMANA DE GESTIÓ:

Inexistència de necessitat justificada per a la comanda de gestió	<p>a) L'entitat realitza activitats similars sense acudir a la figura de la comanda de gestió a través dels seus mitjans propis, o bé en períodes anteriors les operacions van ser executades amb altres mètodes, i no queda justificat el recurs a la comanda en les operacions avaluades.</p> <p>b) L'informe d'insuficiència de mitjans no estableix raons clares i concloents per justificar el recurs a una comanda de gestió.</p> <p>c) Hi ha recursos infrautilitzats que es poden destinar a emprendre aquell servei encomanat.</p>
Incompliment per l'òrgan encomanant dels requisits subjectius per ser-ho	L'òrgan encomanant no ostenta la condició de poder adjudicador, i no és un dels organismes o entitats considerats a aquest efecte per l'article 3.3 de la Llei 9/2017, de Contractes del Sector Públic que estableix l'àmbit subjectiu de la normativa de contractes del sector públic.
Incompliment per l'òrgan encomanat dels requisits per ser considerat ens instrumental	L'òrgan encomanat no reuneix els requisits per ser qualificat com a mitjà propi instrumental respecte dels poders adjudicadors corresponents, en no complir els requisits establerts a l'article 32.2, 32.3 i 32.4 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic i de l'article 86.2 de la Llei 40/2015, de 1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.
Limitació de la concurrència en cas d'execució per tercers	<ul style="list-style-type: none"> L'ens instrumental (l'ens a què se li encarrega la comanda de gestió) ha necessitat l'execució de prestacions per part de tercers i la licitació i execució de les mateixes no s'ha realitzat conforme al que estableixen les disposicions normatives que regulen la contractació al Sector Públic, considerant els requisits específics sobre el caràcter de la contractació i l'import de la mateixa. Hi ha la tendència per part de l'organisme encomanant a contractar sempre els mateixos proveïdors, sense justificació aparent.

BANDERES VERMELLES

Analitzats alguns Plans antifrau, les següents solen ser "banderes vermelles" especialment tingudes en compte, entenent-hi els senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau.

L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial.

Com a exemple d'aquestes banderes vermelles, les més utilitzades, classificades per tipologia de pràctiques potencialment fraudulent, són les següents.

LICITACIONS

Als plecs rectors del procediment per obtenir un licitador:

- El caràcter restringit o negociat de la licitació.
- Presentació d'una única oferta o nombre anormalment baix de proposicions optant a la licitació.
- Extraordinària similitud entre els plecs rectors del procediment i els productes o serveis del contractista guanyador.
- Plecs amb prescripcions més restrictives que les aprovades en procediments previs similars;
- Plecs amb clàusules inusuals o poc raonables;
- Definició d'un producte d'una marca concreta en lloc d'un producte genèric.
- Establiment de qualsevol clàusula limitadora de la concurrència sense justificació (reforçada).
- Detecció de pràctiques col·lusòries
- Formalització de queixes dels licitadors;
- Manca de control i inadequats procediments de licitació;
- Indicis de canvis a les ofertes després de la recepció;
- Ofertes excloses per errors;
- Licitador capacitat descartat per raons dubtoses;
- El procediment no es declara desert i es torna a convocar malgrat que es van rebre menys ofertes que el nombre mínim requerit.
- Fraccionament de la despesa:
  - S'aprecien dues o més adquisicions amb objecte semblant efectuades a idèntic adjudicatari per sota dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat o que exigien procediments amb més garanties de concurrència;
  - Separació injustificada de les compres, per exemple, contractes separats per a mà d'obra i materials; tots dos estan per sota dels llindars de licitació oberta;
  - Compres seqüencials just per sota de llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.

CONTRACTES MENORS

En la redacció i publicitat d'un contracte menor:

- La falta de publicació del contracte al taulell d'edictes.
- Presentació d'un únic pressupost per registre d'entrada.
- Extraordinària similitud entre les característiques particulars del servei o producte sol·licitat i els productes o serveis del contractista guanyador.
- Contractes amb clàusules inusuals o poc raonables;
- Definició d'un producte d'una marca concreta en lloc d'un producte genèric.
- Establiment de qualsevol clàusula limitadora de la concurrència sense cap justificació (reforçada).
- Detecció de pràctiques col·lusòries
- Formalització d'un nombre elevat de queixes dels potencials beneficiaris;
- Manca de control i inadequats procediments d'adjudicació del contracte menor;
- Indicis de canvis a les ofertes després de la recepció;
- Ofertes excloses per errors;
- Possibles adjudicatari capacitat però descartat per raons dubtoses;
- El procediment no es declara desert i es torna a convocar malgrat que es van rebre menys ofertes que el nombre mínim requerit.
- Fraccionament de la despesa:
  - S'aprecien dues o més adquisicions amb objecte semblant efectuades a idèntic adjudicatari per sota dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat o que exigien procediments amb més garanties de concurrència;
  - Separació injustificada de les compres, per exemple, contractes separats per a mà d'obra i materials; tots dos estan per sota dels llindars de licitació oberta;
  - Compres seqüencials just per sota de llindars d'obligació de realitzar licitacions.

Annex 2. Codi de bon govern del Consell Insular de Menorca (consta a l'expedient)

Annex 3. Declaració d'adhesió al Codi de bon govern del Consell Insular de Menorca (consta a l'expedient)

Annex 4. Declaració institucional del Consell Insular de Menorca d'assumpció del compromís de lluita contra el frau (consta a l'expedient)

Annex 5. Codi de conducta dels treballadors i treballadores públics (consta a l'expedient)

Annex 6. Model de declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) (consta a l'expedient)

Annex 7. Test de conflicte d'interès, prevenció del frau i la corrupció (consta a l'expedient)

Annex 8. Prevaluació del risc de frau (consta a l'expedient)

Annex 9. Avaluació risc de frau primer any d'implementació (febrer 2023) (consta a l'expedient)

